

EZECHIEL

deel 7

God herstelt Zijn volk en belooft goede herders, een nieuw hart en leven door Zijn Geest.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/ezechiël/deel-7

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Van oordeel naar herstel in Ezechiël	3 min	5
2	De leiders als herders van Gods kudde	4 min	6
3	Zelfzuchtige herders en dienend leiderschap	3 min	9
4	Een herder gaat voor de schapen uit	2 min	11
5	De voorbeeldfunctie van christelijke leiders	2 min	12
6	Karakter en de vereisten voor oudsten	4 min	14
7	Zorg voor zwakke en zieke gelovigen	3 min	16
8	Afgedwaalde gelovigen terugbrengen	3 min	18
9	Verstrooide schapen en de heidenvolken	3 min	20
10	Gebrekkig leiderschap schaadt de gemeente	2 min	21
11	God rekent af met de slechte herders	4 min	23
12	God brengt Zijn schapen terug uit Babel	2 min	25
13	God oordeelt over onderdrukking in de kudde	5 min	26
14	De Messias als de nieuwe David	2 min	29

15	Het verbond van vrede tussen mensen	3 min	30
16	Vervulling in het tijdperk van de gemeente	2 min	32
17	Wilde dieren als beeld van vijandschap	2 min	33
18	De gemeente als zegen voor de samenleving	3 min	34
19	Bevrijding en herders naar Gods hart	2 min	36
20	De plant van naam en het einde van smaad	3 min	37
21	Herstel voor de bergen van Israël	4 min	39
22	Een vruchtbaar land en het einde van oordeel	3 min	42
23	God herstelt Israël omwille van Zijn Naam	3 min	44
24	Reiniging, een nieuw hart en Gods Geest	3 min	46
25	God leren kennen door Israëls herstel	4 min	48
26	Dorre beenderen als beeld van Israëls wanhoop	3 min	50
27	Het visioen van de beenderen komt tot leven	4 min	52
28	Profeteren tot de beenderen en tot de Geest	2 min	54
29	Herstel uit Babel en nieuw leven met Pinksteren	3 min	56

30	Reformatie door de prediking van het Woord	3 min	57
31	Opwekking door gebed en de Heilige Geest	3 min	59
32	Bevrijding uit de graven en uit de zonde	2 min	60
	Om verder te lezen		62

1

Van oordeel naar herstel in Ezechiël

De hoofdstukken van Ezechiël die ik wil behandelen, zijn hoofdstukken over herstel. Eigenlijk gaan alle resterende hoofdstukken van Ezechiël die we nog niet hebben behandeld over herstel, met uitzondering van hoofdstuk 38 en 39. In zekere zin gaan die daar ook over, want ze bevatten de profetie over Gog en Magog, en die profetie staat in de context van een herstel dat al heeft plaatsgevonden.

Maar je herinnert je dat de vroege profetieën van Ezechiël, in de eerste helft van het boek, de eerste 24 hoofdstukken, over verwoesting gingen. Ze voorspelden de verwoesting van Jeruzalem. Toen dat gebeurd was, gingen de profetieën van Ezechiël vervolgens over toekomstige verwoesting die de heidense volken rondom zou treffen. Dat hebben we in de vorige lezing bestudeerd, en dat besloeg bijna alle hoofdstukken van hoofdstuk 25 tot en met hoofdstuk 35.

Maar er waren twee hoofdstukken die we in dat gedeelte niet hebben behandeld. Het ene was hoofdstuk 33. Een van de redenen waarom we dat niet hebben behandeld, is dat het geen profetie tegen een heidens volk bevat, zoals de omringende hoofdstukken. Maar ook hoeven we het eigenlijk niet als een afzonderlijk hoofdstuk te behandelen, omdat het alleen delen van twee andere hoofdstukken opnieuw bespreekt. Het materiaal in hoofdstuk 33 is alleen een herhaling van enkele kleine gedeelten uit hoofdstuk 3 en hoofdstuk 18.

In hoofdstuk 3 legde God aan Ezechiël uit wat het betekent om een wachter te zijn, en welke verantwoordelijkheid hij heeft om mensen te waarschuwen wanneer hij het gevaar ziet. Anders draagt hij zelf de verantwoordelijkheid voor hun dood. Dat stond in hoofdstuk 3 en wordt in hoofdstuk 33 herhaald.

Verder was hoofdstuk 18 de passage die over persoonlijke verantwoordelijkheid sprak, over hoe ze geen dingen moesten zeggen als:

Wat is er met u dat u dit spreekwoord gebruikt over het land van Israël: De vaders eten onrijpe druiven, en de tanden van de kinderen worden stomp?

EZECHIËL 18:2

Als de tanden van de kinderen daarentegen sleet worden, komt dat doordat zij ook zure druiven of slechte druiven hebben gegeten. Dat betekent natuurlijk dat ze niet lijdten vanwege de zonden van hun vaders; ze lijdten vanwege hun eigen zonden. Daar ging hoofdstuk 18 over. Dat komt ook weer terug in hoofdstuk 33, als herhaling, en dat hoeven we niet opnieuw door te nemen.

2

De leiders als herders van Gods kudde

Hoofdstuk 34 hebben we ook niet behandeld toen we hoofdstuk 25 tot en met 35 doornamen. De reden daarvoor is dat ook dit hoofdstuk binnen dat gedeelte opvalt doordat het anders is. Het is niet specifiek een profetie tegen een bepaald heidens volk. Het is eigenlijk meer een profetie tegen de Joodse leiders. Dit verwijst waarschijnlijk naar de leiders van de Joodse gemeenschap, grotendeels in ballingschap, vermoed ik. We weten niet precies wanneer de profetie van hoofdstuk 34 werd uitgesproken, maar gezien de plaats ervan in het boek lijkt het erop dat ze na de val van Jeruzalem werd uitgesproken. Daarom zouden er geen leiders meer in Jeruzalem zijn. Ze zouden allemaal in ballingschap zijn.

Maar de Joden in ballingschap hadden nog steeds Joodse gemeenschappen. Ze hadden nog steeds oudsten onder hen, zoals we zien wanneer we de eerdere hoofdstukken van het boek lezen. Er waren profeten, meestal valse, onder de Joden in ballingschap, en er waren oudsten. Deze leiders, geestelijke leiders en burgerlijke leiders, waren de

herders. Gods volk Israël werd in veel van de toespraken van de profeten, en ook in de Psalmen, als een kudde beschouwd. God was de Opperherder, maar de leiders waren ook herders. Hun was de verantwoordelijkheid gegeven om voor de schapen te zorgen.

Trouwens, we weten dat het Nieuwe Testament deze gedachte doortrekt naar de tijd van het Nieuwe Testament, zodat de gemeente als Gods kudde wordt beschouwd. Ook daar is Jezus de Grote Herder of de Opperherder, maar de oudsten en leiders in de gemeente worden ook herders genoemd.

In 1 Petrus hoofdstuk 5 richt Petrus zich bijvoorbeeld tot de oudsten van de gemeente en zegt:

Ik roep de oudsten onder u op, als medeoudste, getuige van het lijden van Christus en deelgenoot aan de heerlijkheid die geopenbaard zal worden: hoed de kudde van God die bij u is en houd toezicht op haar.

1 PETRUS 5:1-2

Hij geeft verdere aanwijzingen dat ze het niet moeten doen omdat iemand hen ertoe dwingt, niet omdat iemand hen ervoor betaalt, en niet omdat ze hun macht willen laten gelden, maar omdat het een bediening en een dienst is. Ze moeten voorbeelden voor de schapen zijn. Hij zegt:

En als de Opperherder verschijnt, zult u de onverwelkbare krans van de heerlijkheid verkrijgen.

1 PETRUS 5:4

Dat is Jezus.

Dit zegt hij tegen de christelijke oudsten van de gemeente, de leiders van de gemeente. Ze moeten de kudde hoeden. Ze moeten zichzelf zien als mensen die een herderlijke bediening vervullen. Wij denken bij een pastor aan een godsdienstige term voor een man die door de gemeente in dienst is genomen om de leider of de prediker te zijn.

Maar het woord ‘pastor’ betekent letterlijk een herder. De leiders van de gemeenten horen dus herders te zijn. Jezus is de Opperherder, en Hij zal alle onderherders ter verantwoording roepen wanneer Hij terugkomt.

In Ezechiël 34 roept God, de grote Herder van Zijn volk Israël, de onderherders ter verantwoording. En volgens Ezechiël hebben ze hun werk niet goed gedaan. Hoofdstuk 34 geeft dus Gods aanklacht tegen de herders van Israël en belooft een nieuwe herder. Wanneer dat ongeveer halverwege het hoofdstuk gebeurt, zien we dat Hij voorspelt wat Jezus heeft vervuld. Dit hoofdstuk bevat een messiaanse voorspelling: God zou een goede herder geven. En Jezus zei natuurlijk:

Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.

JOHANNES 10:11

Dat zou Zijn toehoorders heel snel aan dit hoofdstuk doen denken. Want hoewel er andere gedeelten in het Oude Testament zijn waar God een herder wordt genoemd, is dit bij uitstek het gedeelte in het Oude Testament waar we God horen zeggen:

Ik zal over hen één Herder doen opstaan en Die zal ze weiden: Mijn Knecht David. Híj zal ze weiden en Híj zal een Herder voor ze zijn.

EZECHIËL 34:23

tegenover slechte herders. En Jezus zei in Johannes hoofdstuk 10:

Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.

JOHANNES 10:11

Laten we dit hoofdstuk lezen.

3

Zelfzuchtige herders en dienend leiderschap

Het woord van de HEERE kwam tot mij: Mensenkind, profeteer tegen de herders van Israël, profeteer, en zeg tegen hen, tegen die herders: Zo zegt de Heere HEERE: Wee de herders van Israël die zichzelf weiden! Moeten de herders niet de schapen weiden? U eet het beste op en u kleedt u met de wol; u slacht het vetgemeste, maar de schapen weidt u niet. Het zwakke versterkt u niet, het zieke geneest u niet, het gebrokene verbindt u niet, het afgedwaalde brengt u niet terug en het verlorene zoekt u niet, maar u heerst met geweld en met harde hand over hen. Ze zijn overal verspreid, zonder herder, en ze zijn alle dieren van het veld tot voedsel geworden: ze zijn verspreid. Mijn schapen dwalen rond op alle bergen en op elke hoge heuvel. Over heel het aardoppervlak zijn Mijn schapen verspreid. Er is niemand die naar ze vraagt, en niemand die ze zoekt.

EZECHIËL 34:1-6

Je ziet dat hiermee alles klaarstaat voor iemand als Jezus om te komen en te zeggen:

Want de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is.

LUKAS 19:10

en om over Zichzelf te spreken als de herder die de negenennegentig achterlaat en achter dat ene verloren schaap aan gaat. Dat zijn de taken van een herder die niet worden uitgevoerd door degenen die een leidinggevende positie hebben onder de Joden in hun gemeenschap in ballingschap. En ook niet toen ze nog in hun eigen land waren.

De gedachte hier is dat de leiders hun leidinggevende positie gebruiken om zichzelf te verrijken. Ze zien zichzelf niet als dienaren van anderen. En Jezus zei dat het onder de heidenen natuurlijk altijd zo ging. Jezus zei tegen Zijn discipelen:

En toen Jezus hen bij Zich geroepen had, zei Hij: U weet dat de leiders van de volken heerschappij over hen voeren, en de groten macht over hen uitoefenen.

MATTHEÛS 20:25

Maar Hij zei vervolgens:

Maar zo zal het onder u niet zijn; maar wie onder u belangrijk wil worden, die moet uw dienaar zijn. En wie van u de eerste zal willen worden, die moet dienaar van allen zijn.

MARKUS 10:43-44

En de werkelijke voorwaarde voor leiderschap is dat je een dienaar bent. Dat betekent niet dat je alle eenvoudige klusjes doet die gedaan moeten worden. Maar het betekent dat je met een dienende instelling je gave inzet en gehoor geeft aan de roeping die God je heeft gegeven. Dat wil zeggen: je doet het niet om je eigen reputatie op te bouwen. Je doet het niet om een of andere egoïstische honger naar macht te bevredigen. Je doet het niet omdat er geld mee te verdienen valt. Je doet het omdat het een bediening is. Je doet het omdat de schapen het nodig hebben en omdat God je heeft geroepen om het te doen.

Dat is dus wat de herders van Israël als hun taak hadden moeten zien. Maar ze leken doorgaans meer op de leiders van de heidenen die heerschappij uitoefenen, en ze heersten met geweld over de schapen. Dat is natuurlijk niet de manier waarop een

echte herder voor schapen zorgt. Hij gebruikt geen geweld. Hij slaat de schapen niet met een zweep om ze ergens heen te krijgen. Hij gaat voor ze uit. Jezus zei, toen Hij Zichzelf beschreef als de goede Herder:

En wanneer hij zijn eigen schapen naar buiten gedreven heeft, gaat hij voor hen uit, en de schapen volgen hem, omdat zij zijn stem kennen.

JOHANNES 10:4

Het is dus duidelijk dat de herder er goed aan doet om voor de schapen uit te gaan.

4

Een herder gaat voor de schapen uit

Misschien heb ik jullie dit al eens verteld. Ik weet dat ik het al eens aan iemand heb verteld. Maar mijn zwager Kenny beheerde vroeger een veehouderij. Hij was nooit eerder veehouder geweest, maar hij kreeg die functie gewoon. Hij had een baan nodig, en dat was de baan die hij kreeg. Dus besloot hij te leren hoe hij voor schapen moest zorgen. Hij had daar, ik weet niet meer hoeveel schapen, een stuk of honderd of zoiets. En hij wist niets van schapen.

Op een keer klaagde hij over alle moeilijkheden die hij met die schapen had. Hij vertelde me over een bepaald geval. Er liep een beek door zijn terrein, en er lag een brug over die beek, en aan beide kanten lagen weilanden. Hij probeerde de schapen over de brug te krijgen om van het ene weiland naar het andere te gaan. En hij zei dat het hem maar niet lukte om ze over die brug te krijgen.

Ik weet ook niets van schapen. Ik heb nog nooit zoiets gedaan. Ik was gewoon nieuwsgierig. Ik wist dat hij navraag had gedaan, en ik dacht dat hij waarschijnlijk wel wist wat hij deed. Maar ik zei: 'Nou, wat doe je dan? Ga je zelf de brug over en verwacht je dat de schapen je volgen? Of probeer je ze van achteren op te drijven en ze zo zover te krijgen dat ze gaan?' En ik weet niet meer welk antwoord hij gaf, maar later belde hij

me op en zei: ‘Wat je zei, heeft me echt tot inkeer gebracht.’ Ik dacht: ‘Ik was helemaal niet van plan iets te zeggen dat hem tot inkeer zou brengen. Ik stelde alleen maar een vraag.’

Maar hij zei: ‘Ik had altijd alleen maar geprobeerd de schapen van achteren op te drijven. Toen je me vroeg of ik voor ze uit liep, besepte ik dat ik dat had moeten doen. Dat ben ik gaan doen, en de schapen volgen me gewoon de brug over.’

Het is duidelijk dat ik niets van schapen weet, maar ik weet wat Jezus zei:

De goede herder loopt voor de schapen uit.

Deze herders gingen niet voor de schapen uit. Aan het eind van vers 4 staat:

Het zwakke versterkt u niet, het zieke geneest u niet, het gebrokene verbindt u niet, het afgedwaalde brengt u niet terug en het verlorene zoekt u niet, maar u heerst met geweld en met harde hand over hen.

EZECHIËL 34:4

Het beeld is dat van iemand die de schapen slaat om ze te laten doen wat ze moeten doen. Schapen reageren niet zo goed op zo'n behandeling. Maar volgen hoort bij de aard van schapen, en leiders horen het voorbeeld te geven dat het volk van God kan volgen.

5

De voorbeeldfunctie van christelijke leiders

Vaak protesteren leiders ertegen dat ze naar een strengere maatstaf worden beoordeeld dan anderen. Ik herinner me een bekende christelijke rockster wiens naam iedereen kent. Ik zal je zijn naam natuurlijk niet vertellen, maar hij had huwelijksproblemen en is gescheiden. Daarna ging het gerucht dat hij erg veel flirtte met de fans op de concerten waar hij optrad. Dus één gemeente, Calvary Chapel in Costa Mesa, wilde hem daar niet meer laten komen om te dienen.

Zijn boekingsagent belde Calvary en probeerde een optreden voor hem te regelen. Maar de man daar zei: ‘Nee, we willen niet meer dat hij komt, want hij heeft seks met de meisjes en dat soort dingen.’

De boekingsagent zei: ‘Nou, hij is alleen maar een christelijke muzikant. Je kunt niet van hem verwachten dat hij aan de vereisten voor een diaken voldoet.’

Ik dacht: ‘Wat een belachelijk standpunt.’ Toch was het verdrietig om te bedenken dat mensen zo over muzikanten dachten. Ze hoeven geen voorbeeld te zijn. Het zijn alleen maar muzikanten. Je verwacht toch niet van ze dat ze geestelijk zijn?

Iedereen die voor een groep christenen staat, geeft een voorbeeld. Daarom moet een leider, of wie dan ook die in de publieke belangstelling staat en een prominente plaats in de gemeente inneemt, een voorbeeldig karakter hebben. Je kunt iemand niet verwijten dat hij zwakheden heeft, maar je kunt wel zeggen dat iemand met dit soort zwakheden geen leidinggevende positie hoort te hebben.

Als we horen over de dingen rond Jim en Tammy Bakker die zo veel in het nieuws zijn, kunnen we geen stenen naar hen gooien omdat ze zwakheden hebben. Veel christenen hebben zwakheden, en we hebben allemaal zwakheden. Maar we kunnen wel zeggen: ‘Hoe konden ze zich in vredesnaam tegenover miljoenen christenen als christelijke leiders presenteren, terwijl zij een drugsverslaving heeft en hij er buitenechtelijke verhoudingen op na houdt?’

We kunnen zeggen: ‘We hebben andere christenen gekend die dat soort problemen hadden, en het is niet aan ons om stenen te gooien naar mensen die problemen hebben.’ Maar het is wel zo dat mensen die in de publieke belangstelling staan, mensen naar wie de doorsneechristen kijkt als een soort woordvoerder of leider in de gemeente, een voorbeeld moeten geven en daarom een uitmuntend karakter moeten hebben.

6

Karakter en de vereisten voor oudsten

Als je de vereisten voor oudsten in 1 Timotheus of Titus leest, zoals jullie de afgelopen weken hebben gedaan, besef je dat die vereisten behoorlijk hoog zijn. Ik heb in gemeenten gezeten waar het bij het zoeken naar oudsten bijna onmogelijk was iemand te vinden die aan al die vereisten voldeed. Triest maar waar. Ik heb ook in gemeenten gezeten die oudsten hadden die er niet aan voldeden, omdat die gemeenten geen mensen konden vinden die er wel aan voldeden.

Maar eigenlijk beschrijven die beschrijving van oudsten en die vereisten voor oudsten in die gedeelten gewoon hoe een christen hoort te zijn. Het is beschamend dat het moeilijk is om in de gemeente ook maar christenen te vinden die daarvoor in aanmerking komen. Want het beschrijft eigenlijk iemand die gewoon niet als een werelds mens leeft, gewoon iemand die als een christen leeft. Hij slaat zijn vrouw niet, hij is geen vechtersbaas, hij is geen dronkaard, zijn kinderen zijn christenen, hij heeft een goede reputatie. Nou, dat zou elke christen moeten beschrijven.

Maar helaas is dat niet zo, want Jezus kwam:

Want de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is.

LUKAS 19:10

Hij kwam niet:

Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars.

LUKAS 5:32

Daarom hebben veel christenen karakterproblemen waar ze aan werken, en dat zou ons niet moeten verbazen. Het ziekenhuis ligt vol zieke mensen, en het is goed dat ze in het ziekenhuis zijn. De gemeente zit vol zondaars bij wie dingen op orde moeten komen.

Ik ben nooit verbaasd als mensen zeggen: ‘Ik kende iemand die lid was van een gemeente, en hij heeft iets verschrikkelijks gedaan.’ Nou, dan is het maar goed dat hij bij een gemeente hoort. Als hij zo'n verdorven kerel is, heeft hij dat nodig. In zekere zin is het jammer dat er geen beter getuigenis van hem uitgaat. Maar als hij werkelijk zo'n verdorven mens is, is het goed dat hij hulp zoekt door bij de gemeente te zijn. Tegelijkertijd zou het verschrikkelijk zijn als hij een leidinggevende positie had. We kunnen ermee omgaan dat mensen hardnekkige zwakheden hebben en nog niet bepaalde ernstige problemen in hun leven hebben overwonnen of daarvan zijn bevrijd. We kunnen hen met genade in de gemeente ontvangen, maar laat hen geen leiders zijn. Want wat de leiders zijn, dat zullen de schapen worden. Of anders zullen ze vertrekken en betere leiders zoeken. De schapen volgen de herders, en daarom moeten de herders mensen met een hoogstaand karakter zijn.

De herders van Israël waren volgens Ezechiël geen mannen met een hoogstaand karakter. Ze werden gedreven door dezelfde lage motieven als wereldse leiders. Ze zagen hun positie als een gelegenheid om rijk te worden, om zichzelf te voeden. Hij zegt in vers 2 dat ze de kudde zouden moeten voeden. Ze zouden moeten dienen, maar ze laten de schapen hen dienen. Ze dragen de wol, ze eten het vlees, maar ze voeden de schapen niet.

Dit is natuurlijk beeldspraak. Dit is een gelijkenis. Hij heeft het er niet over dat ze werkelijk wol dragen en schapenvlees eten. Daar is niets mis mee. Wat hij zegt, is dat ze de mensen uitzuigen om er alles uit te halen wat ze kunnen krijgen, maar dat ze de mensen niets teruggeven. Zelfs een herder die voor schapen zorgt, voedt tenminste de schapen, ook al draagt hij de wol en eet hij het vlees. Dat staat er tegenover. Hij heeft er voordeel van en de schapen hebben er voordeel van. Maar in dit geval buiten ze hun positie alleen maar uit om er alles uit te halen wat ze kunnen krijgen. Er zijn, denk ik, mensen in de gemeente die op dezelfde manier met leiderschap omgaan, die hun positie zo gebruiken.

7

Zorg voor zwakke en zieke gelovigen

In vers 4 worden veel dingen beschreven die herders voor schapen behoren te doen, maar die niet werden gedaan. Je kunt zien dat die, denk ik, een tegenhanger hebben op geestelijk gebied, in de manier waarop er voor de leden van een christelijke gemeente gezorgd moet worden. Er staat:

Het woord van de HEERE kwam tot mij: Mensenkind, profeteer tegen de herders van Israël, profeteer, en zeg tegen hen, tegen die herders: Zo zegt de Heere HEERE: Wee de herders van Israël die zichzelf weiden! Moeten de herders niet de schapen weiden? U eet het beste op en u kleedt u met de wol; u slacht het vetgemeste, maar de schapen weidt u niet. Het zwakke versterkt u niet, het zieke geneest u niet, het gebrokene verbindt u niet, het afgedwaalde brengt u niet terug en het verlorene zoekt u niet, maar u heerst met geweld en met harde hand over hen. Ze zijn overal verspreid, zonder herder, en ze zijn alle dieren van het veld tot voedsel geworden: ze zijn verspreid. Mijn schapen dwalen rond op alle bergen en op elke hoge heuvel. Over heel het aardoppervlak zijn Mijn schapen verspreid. Er is niemand die naar ze vraagt, en niemand die ze zoekt.

EZECHIËL 34:1-6

Ik weet niet echt hoe een herder een ziek schaap versterkt. Tegenwoordig zou je het waarschijnlijk naar een dierenarts brengen, maar in die tijd waren er geen dierenartsen. Ik weet niet wat ze dan deden. Misschien droeg hij het, of zoiets. Ik weet niet zeker wat het betekent, maar het is heel duidelijk dat degenen die zwak zijn, degenen die een beperking hebben, bijzondere zorg nodig hebben.

Paulus zei in 1 Korinthe 12 over gaven en leden van het lichaam:

De leden van het lichaam die zwakker lijken, zijn juist noodzakelijk. En de leden die wij minder eervol vinden, geven wij meer eer.

1 KORINTHE 12:22-23

Omdat ze dat nodig hebben. Er zijn delen van het lichaam die minder opvallend zijn, die niet zo luisterrijk zijn als andere leden. Maar degenen die minder luisterrijk zijn, zouden meer zorg moeten ontvangen, meer verzorging en meer versterking. Degenen die zwak zijn, degenen die ziek zijn, moeten versterkt worden. Dat is wat goed herderschap zou moeten bewerken in het leven van een christen die aan hun zorg is toevertrouwd.

Nogmaals, ik weet niet hoe een herder een ziek schaap zou genezen, maar ik weet dat wij als christenen voor de zieken behoren te bidden. Als we dit helemaal in geestelijke zin opvatten, zijn er mensen die geestelijk ziek zijn. En we hebben zeker de middelen om hen te genezen door discipelschap in het Woord van God. Als mensen het Woord van God gaan toepassen, wordt elk geestelijk tekort dat ze hebben, elke ziekte die er in hun ziel is, verholpen. Dat is het medicijn.

Dan staat er: 'Het gebrokene verbindt u niet.' Dat gaat natuurlijk over gebroken botten die gezet en verbonden worden.

8

Afgedwaalde gelovigen terugbrengen

Afgedwaalden die de gemeente hebben verlaten, moeten worden teruggebracht. Denk aan Jakobus hoofdstuk 5, de slotverzen. Daar staat:

Broeders, als iemand onder u van de waarheid afdwaalt en een ander hem terugbrengt, weet dan dat wie een zondaar van zijn dwaalweg terugbrengt, een ziel van de dood redt en een veelheid van zonden bedekt.

JAKOBUS 5:19-20

Als iemand van de waarheid afwijkt, afwijkt van de weg die hij zou moeten gaan, moet iemand hem achternagaan en hem terugbrengen en zijn ziel van de dood redden. Ergens anders, in Galaten 6:1, staat:

Broeders, ook als iemand onverhoeds tot enige overtreding komt, moet u die geestelijk bent, zo iemand weer terechtbrengen, in een geest van zachtmoedigheid. Houd intussen uzelf in het oog, opdat ook u niet in verzoeking komt.

GALATEN 6:1

Er is dus een oproep aan degenen die geestelijk zijn. Hopelijk zullen zij ook degenen zijn die leidinggeven. Ze worden opgeroepen om in een geest van zachtmoedigheid degenen die gevallen zijn, degenen die verdreven zijn, terug te brengen, om eropuit te gaan en hen op te halen. Jezus zei:

Wat denkt u: als iemand honderd schapen heeft, en een daarvan afgedwaald is, zal hij niet de negenennegentig andere achterlaten en in de bergen het afgedwaalde gaan zoeken?

MATTHEÛS 18:12

Er staat:

Het woord van de HEERE kwam tot mij: Mensenkind, profeteer tegen de herders van Israël, profeteer, en zeg tegen hen, tegen die herders: Zo zegt de Heere HEERE: Wee de herders van Israël die zichzelf weiden! Moeten de herders niet de schapen weiden? U eet het beste op en u kleedt u met de wol; u slacht het vetgemeste, maar de schapen weidt u niet. Het zwakke versterkt u niet, het zieke geneest u niet, het gebrokene verbindt u niet, het afgedwaalde brengt u niet terug en het verlorene zoekt u niet, maar u heerst met geweld en met harde hand over hen. Ze zijn overal verspreid, zonder herder, en ze zijn alle dieren van het veld tot voedsel geworden: ze zijn verspreid. Mijn schapen dwalen rond op alle bergen en op elke hoge heuvel. Over heel het aardoppervlak zijn Mijn schapen verspreid. Er is niemand die naar ze vraagt, en niemand die ze zoekt.

EZECHIËL 34:1-6

Dezelfde gedachte.

Zoals Petrus tegen de oudsten zei:

ook niet als mensen die heerschappij voeren over het erfdeel van de Heere, maar als mensen die voorbeelden voor de kudde geworden zijn.

1 PETRUS 5:3

Zo behoren wij te zijn, maar zij heersten over hen.

9

Verstrooide schapen en de heidenvolken

Nu staat er dat ze verstrooid waren omdat er geen herder is. Waarschijnlijk moet je dit in geestelijke zin begrijpen. Natuurlijk waren de Joden op dat moment verstrooid. Ze waren verstrooid naar Babylon en andere landen, en misschien wordt daarop bedoeld. Maar zelfs voordat ze geografisch verstrooid waren, waren ze geestelijk verstrooid. In plaats van sterk, centraal geestelijk leiderschap te hebben dat hen op de ware aanbidding van God gericht hield, lieten ze vrijwel elke vorm van godsdienstige praktijk toe. En de mensen verspreidden zich in verschillende geestelijke richtingen, weg van de aanbidding van Jehovah, die centraal had moeten staan in hun leven. En er staat:

Ze werden een prooi voor alle wilde dieren en raakten verspreid.

Waarschijnlijk is dit, zoals ik al zei, een verwijzing naar de Babylonische ballingschap. En wanneer er staat:

Ze werden een prooi voor de wilde dieren.

betekent dat duidelijk dat de dieren van het veld de heidenen zijn. In dit geval werden ze slachtoffers van de heidenen.

De dieren van het veld waren onreine dieren: luipaarden, beren, leeuwen. Dat waren de dieren die schapen bedreigden, die de schapen opaten, waarvoor een herder op zijn hoede moest zijn. Je herinnert je dat David, toen hij zijn schapen hoedde, een keer een beer doodde en bij een andere gelegenheid een leeuw. Dit soort dieren viel de schapen voortdurend aan. Het waren onreine dieren. Daarom zijn schapen, die reine dieren zijn, in de gelijkenis een beeld van de Joden, Gods volk. Deze roofdieren die de schapen opeten, de leeuwen, de beren, luipaarden en dergelijke, stellen heidenen voor.

Dat zie je verderop in het hoofdstuk ook, in vers 28, waar staat:

Ze zullen niet meer tot een prooi zijn voor de heidenvolken, en de wilde dieren van de aarde zullen ze niet meer verslinden, maar ze zullen onbezorgd wonen en niemand zal ze schrik aanjagen.

EZECHIËL 34:28

Deze twee uitspraken moet je als parallellisme begrijpen. De heidenen zijn in deze gelijkenis de dieren van het land. Hij zegt dus dat de Joden door het gebrek aan leiderschap in ballingschap werden gevoerd en onder de heidenen werden verstrooid. Het is alsof wilde dieren de schapen verstrooiden en opaten.

De gedachte is vergelijkbaar met wat de andere profeten zeiden. Hosea zegt hierover:

Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is. Omdat ú de kennis verworpen hebt, heb Ik u verworpen om als priester voor Mij te dienen. Omdat u de wet van uw God hebt vergeten, zal Ik ook uw kinderen vergeten.

HOSEA 4:6

omdat er niemand was om hen met kennis en inzicht te voeden, niemand om hen naar behoren te hoeden. Ze gingen eenvoudigweg te gronde.

10

Gebrekkig leiderschap schaadt de gemeente

We kijken naar de toestand van de kerk, vooral in de westerse wereld, en we zien het bovenal in Amerika. We zien de over het algemeen slechte toestand van de kerk en het geringe begrip van wat het betekent om een discipel te zijn, bijvoorbeeld onder degenen die de kerkgebouwen vullen. Als we kritiek willen leveren, en ik denk dat we een kritische geest moeten vermijden, maar als we moeten weten bij wie de schuld ligt, dan ligt die bij de leiders. Je kunt de doorsnee christen in de kerkbank niet

verwijten dat hij een verkeerde kijk op het christendom heeft. Je zou kunnen zeggen: 'Nou, ze hebben een Bijbel; die zouden ze kunnen lezen.' Niet iedereen krijgt dezelfde openbaringen wanneer hij de Bijbel leest.

Ik kan me herinneren hoe het was toen ik als jongen opgroeide in de gemeente, voordat ik zelf leidinggaf. Ik groeide op in de gemeente en ik was een serieuze christen, maar er waren dingen die ik las die gewoon niet tot me doordrongen. En weet je waarom? Ik las wat Jezus zei, maar in mijn achterhoofd dacht ik: 'Niemand doet dit; dus zal ik dit wel niet goed begrijpen. De voorganger doet dit niet. De mensen die al hun hele leven in de gemeente zitten, doen dit niet. Waarschijnlijk betekent wat ik hier lees niet wat het lijkt te betekenen, want anders zouden deze mensen het wel doen.'

Vaak is de individuele christen die zijn Bijbel leest blind voor dingen, omdat het moeilijk is om verder te kijken dan wat onze geestelijke omgeving is geworden en de norm die het christelijke voorbeeld van de mensen om ons heen stelt. En natuurlijk ligt de schuld daarom bij de leiders, die het goede voorbeeld zouden moeten geven. De leiders van de gemeente geven een voorbeeld van geringe toewijding.

Zoals in sommige gevallen die ik van dichtbij heb meegemaakt: de voorganger beëindigt de aanbiddingsdienst op zondagochtend vroeg, zodat hij naar huis kan om de Super Bowl te kijken. Zulke prioriteiten heeft hij in zijn leven. Het is geen wonder dat zijn gemeente vleselijk is. In plaats van de gemeente met verwijten te bestoken, moet eigenlijk de leider ter verantwoording worden geroepen. En dat is hier het geval. De mensen lijden onder hun leiders of onder het gebrek aan leiders, en zo raken ze verstrooid.

11

God rekent af met de slechte herders

Vers 7 zegt dan:

Daarom, herders, hoor het woord van de HEERE! Zo waar Ik leef, spreekt de Heere HEERE, voorwaar, omdat Mijn schapen tot een prooi geworden zijn en Mijn schapen voor alle dieren van het veld tot voedsel geworden zijn, omdat er geen herder is, en Mijn herders niet naar Mijn schapen gevraagd hebben, maar de herders zichzelf geweid hebben, en Mijn schapen niet geweid hebben: Daarom, herders, hoor het woord van de HEERE! Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zál die herders! Ik eis Mijn schapen op uit hun hand, en doe hen ophouden met het weiden van de schapen. Die herders zullen zichzelf niet meer weiden en Ik zal Mijn schapen uit hun mond redden, zodat ze hun niet meer tot voedsel zijn.

EZECHIËL 34:7-10

Met andere woorden, de leiders moesten worden afgezet, en dat gebeurde ook. De slechte leiders van de Joden werden tijdens deze Babylonische ballingschap gedood of op een andere manier verwijderd. En de gedachte is dat wanneer Hij hun weer herders geeft, dat betere herders zullen zijn. En dat was ook zo. Wie waren de volgende leiders van Israël, toen de Joden uit Babylon terugkeerden naar Jeruzalem? Wie waren hun leiders? Zerubbabel, de priester Jozua, Ezra, Nehemia. Dit waren godvruchtige leiders. Dit waren godvruchtige herders. God nam de slechte herders weg en liet hen niet langer op de schapen azen.

De opmerking in vers 10 lijkt sterk op die in vers 5 over de wilde dieren, die als heidenen werden uitgelegd. Misschien behandelt God de herders nu als heidenen, want Hij zegt dat de schapen hun niet tot voedsel zullen dienen. Maar eerder had Hij gezegd dat de herders ook het vlees van de schapen aten. In vers 3:

U eet het beste op en u kleedt u met de wol; u slacht het vetgemeste, maar de schapen weidt u niet.

EZECHIËL 34:3

Met andere woorden, de herders zijn net zo gevaarlijk voor de schapen als de wilde dieren. Het is alsof Hij zegt dat de leiders van de Joden de Joden evenveel schade toebrengen als de heidenen hun toebrengen. Dat is waar.

In vers 10 staat:

Ik zal hen ter verantwoording roepen voor wat er met Mijn schapen is gebeurd.

Dat verwijst naar het feit dat iemand die schapen bezat, heel vaak herders, huurlingen, in dienst nam om voor ze te zorgen als hij veel schapen had. Gewoonlijk was de ingehuurde herder verantwoordelijk als een schaap onder zijn hoede verloren ging, tenzij het 's nachts gebeurde of het door een dief werd gestolen of iets dergelijks. Maar als hij geacht werd op te letten en het schaap uiteindelijk afdwaalde en hij het kwijtraakte, moest hij het uit zijn eigen loon vergoeden.

Toen Jakob bijvoorbeeld onder zo'n regeling voor Laban werkte, merkte hij dat Laban strenger was dan de meesten. Hij eiste namelijk dat Jakob het vergoedde, zelfs als een wild dier het schaap 's nachts aanviel of als een dief het 's nachts meenam. Gewoonlijk zou een herder in zo'n geval niet aansprakelijk zijn, maar Jakob moest het vergoeden.

Maar wanneer Hij zegt:

Ik zal hen ter verantwoording roepen voor wat er met Mijn schapen is gebeurd, bedoelt Hij daarmee: 'Ik heb hun de zorg voor Mijn kudde toevertrouwd. En waar is Mijn kudde nu? Ze zijn verstrooid en de wilde dieren eten ze op. Ik ga eisen dat ze hiervoor betalen.' De schuld hiervan zal op hen neerkomen. De verantwoordelijkheid ligt bij hen, en ze zullen er duur voor betalen.

12

God brengt Zijn schapen terug uit Babel

Vers 11:

Want zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal Zelf naar Mijn schapen vragen en naar ze op zoek gaan. Zoals een herder op zoek gaat naar zijn kudde op de dag dat hij te midden van zijn verspreide schapen is, zo zal Ik op zoek gaan naar Mijn schapen. Ik zal ze redden uit alle plaatsen waarheen ze verspreid zijn op de dag van wolken en donkerheid. Ik zal ze uitleiden uit de volken, ze bijeenbrengen uit de landen en ze brengen naar hun land. Ik zal ze weiden op de bergen van Israël, bij de waterstromen en in alle bewoonbare plaatsen van het land. In goede weide zal Ik ze weiden en op de hoge bergen van Israël zal hun weideplaats zijn. Ze zullen daar neerliggen in een goede weideplaats en ze zullen grazen in de voortreffelijkste weide op de bergen van Israël. Ik zal Zelf Mijn schapen weiden en Ik zal ze Zelf doen neerliggen, spreekt de Heere HEERE. Het verlorene zal Ik zoeken, het afgedwaalde zal Ik terugbrengen, het gebrokene zal Ik verbinden, en het zieke zal Ik versterken, maar het welgedane en het sterke zal Ik wegvagen. Ik zal ze weiden zoals het hoort.

EZECHIËL 34:11-16

Alles wat de slechte herders niet deden, zal Hij naar Zijn zeggen wel doen. In dit geval kijkt Hij in deze passage nog niet vooruit naar de komst van Jezus. Dat doet Hij later wel, wanneer Hij in vers 23 zegt:

**Ik zal over hen één Herder doen opstaan en Die zal ze weiden:
Mijn Knecht David. Híj zal ze weiden en Híj zal een Herder voor
ze zijn.**

EZECHIËL 34:23

In vers 23 kijkt Hij daadwerkelijk naar de tijd waarin Jezus komt. Maar op dit punt lijkt Hij te spreken over hoe God de Joden, degenen die Zijn schapen zijn, zal terugbrengen naar hun land, uit de plaatsen waarheen ze verstrooid zijn. Met andere woorden, uit Babylon. Hij spreekt over de terugkeer van de Joden uit Babylon naar hun land, en dat er daarna beter voor hen gezorgd zal worden. Maar vooruitkijken naar de Messiaanse Herder gebeurt pas later in het hoofdstuk, rond vers 20.

13

God oordeelt over onderdrukking in de kudde

Vervolgens zegt Hij dat Hij zelfs tussen de schapen en de schapen zal oordelen. Dat wil zeggen, sommige schapen mishandelen andere schapen. Het zijn niet alleen de leiders die hen uitbuiten, maar de sterkere schapen buiten de zwakkere schapen uit, en Hij zal ook over die situatie oordelen.

Vers 17:

En u, Mijn schapen, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga oordelen tussen schaap en schaap, tussen de rammen en de bokken. Is het te weinig voor u dat u de beste weide afgraast? Moet u het overige van uw weide dan met uw voeten vertrappen? En moet u het heldere water drinken en wat overblijft, met uw voeten troebel maken? Moeten Mijn schapen dan afgrazen wat uw voeten vertrapt hebben, en drinken wat uw voeten troebel gemaakt hebben? Daarom, zo zegt de Heere HEERE tegen hen: Zie, Ik zal Zelf oordelen tussen het vette schaap en het magere schaap, omdat u al het zwakke met flank en schouder wegduwt en met uw hoorns stoot, totdat u ze naar buiten toe verspreid hebt. Ik zal Mijn schapen verlossen, zodat ze niet meer tot een prooi zullen zijn. Ik zal oordelen tussen schaap en schaap.

EZECHIËL 34:17-22

Hij zegt dat er naast de leiders natuurlijk ook gewone burgers waren die elkaar slecht behandelden. Er waren mensen die meer invloed hadden, en er waren mensen die meer geld hadden dan anderen. Daarom maakten ze misbruik van anderen. Dat waren bijvoorbeeld de rijken die niet per se een bestuursfunctie hadden, maar die toch hun dienaren uitbuiten, de armen uitbuiten en hen onderdrukten. Ze maakten misbruik van de weduwen en wezen en kochten rechters om, zodat die ten nadele van de weduwen en wezen en in hun eigen voordeel recht zouden spreken. Dit waren gewone burgers die de zwakken onderdrukten. Hij noemt hen het vette vee tegenover het magere vee.

Hier zegt Hij in vers 18 dat ze niet alleen de goede weide hebben afgegraasd, maar dat ze alles wat overblijft, wat ze niet hebben opgegeten, met hun voeten vertrappen. Met andere woorden, ze maakten er één modderboel van, zodat het voor de andere dieren niet meer geschikt of mogelijk was om ervan te eten. En Hij zegt in hetzelfde vers dat ze het diepe water hebben gedronken, maar daarna de rest met hun voeten hebben

vervuild. Dat wil zeggen: ze namen wat ze wilden en zorgden ervoor dat er voor niemand anders iets overbleef. Wat ze zelf niet konden eten, vernielden ze, zodat niemand anders het kon krijgen.

Op welke praktijk in de samenleving van de Joden dit specifiek slaat, weet ik niet zeker. Maar het laat beslist zien dat ze alleen aan zichzelf dachten. Ze hadden een kwaadaardige, op wedijver gerichte zelfzucht, waardoor ze zich om niemand anders dan zichzelf bekommerden. Het lijkt een beetje op de hond in de kribbe uit de fabels van Aesopus. Die liet geen enkele koe bij het hooi komen om ervan te eten, hoewel hij er zelf niets aan had.

Jezus zei zelfs tegen de schriftgeleerden en Farizeeën:

Maar wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u sluit het Koninkrijk der hemelen voor de mensen; u gaat er immers zelf niet binnen, en hen die er binnen willen gaan, laat u er niet binnengaan.

MATTHEÛS 23:13

In wezen wordt daarmee gezegd: je houdt niet alleen eigenzinnig vast aan je eigen wegen, maar je verhindert ook daadwerkelijk dat anderen gezegend worden, dat ze tot God komen.

Het is niet helemaal duidelijk op welke praktijk onder de Joden hier in deze gelijkenis wordt bedoeld. Maar het is heel duidelijk dat hun houding was om alleen aan zichzelf te denken en volkomen ongevoelig te zijn voor de behoeften van alle andere schapen. Ze stootten en duwden zoals schapen dat doen, of zoals rammen en bokken dat doen. En ze verwondden elkaar en verwondden de zwakken. Daarom zegt Hij:

Ik ga hen ook uit hun handen bevrijden.

Niet alleen de leiders, maar ook de rijke onderdrukkers onder de burgers zullen zich hiervoor tegenover God moeten verantwoorden.

God zal de zachtmoedigen en de zachtaardigen en de zwakken en de armen nemen, en Hij zal hen tot Zich brengen. Dit gebeurde voor een groot deel door Christus, want Jezus kwam met een bijzondere boodschap voor de zachtmoedigen.

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

MATTHEÛS 5:5

Zalig zijn de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

MATTHEÛS 5:3

Zalig zijn de vredestichters, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.

MATTHEÛS 5:9

De bediening van Jezus richtte zich voor een groot deel op die Joden. Niet op alle Joden, maar op die Joden die een bepaalde gezindheid hadden. En die verschilt duidelijk van de gezindheid van degenen tegen wie in deze verzen wordt gesproken.

14

De Messias als de nieuwe David

Met betrekking tot de komst van Jezus staat er in vers 23:

Ik zal over hen één Herder doen opstaan en Die zal ze weiden: Mijn Knecht David. Híj zal ze weiden en Híj zal een Herder voor ze zijn.

EZECHIËL 34:23

Hier wordt de Messias weer aangeduid als:

Mijn dienaar David.

Dat gebeurt ook op zoveel andere plaatsen in Jesaja en Jeremia, Ezechiël en, naar ik meen, Hosea. De reden daarvoor is dat Jezus een nakomeling van David was. David was een type van Christus. David regeerde over Israël tijdens de enige gouden eeuw die ze ooit hebben gehad. En het messiaanse tijdperk zou opnieuw een gouden eeuw worden, onder een andere koning zoals David.

Omdat de Messias van David afstamde en als David zou zijn, een herder en koning over Zijn volk, wordt Hij soms symbolisch David genoemd. God koos er in deze vroege tijd niet voor om te openbaren wat de naam van Jezus, Zijn eigenlijke naam, werkelijk zou zijn. Dat openbaarde Hij pas toen Jezus geboren zou worden. Daarom gebruikt Hij een symbolische naam. Hij kiest de naam David, en dat is een heel geschikt symbool voor Jezus.

En Ik, de HEERE, zal een God voor ze zijn, en Mijn Knecht David zal Vorst zijn in hun midden. Ík, de HEERE, heb gesproken. Ik zal een verbond van vrede met ze sluiten en de wilde dieren uit het land wegdoen. Ze zullen onbezorgd wonen in de woestijn en slapen in de wouden.

EZECHIEL 34:24-25

15

Het verbond van vrede tussen mensen

Deze uitdrukking, ‘verbond van vrede’, zijn we elders al tegengekomen. We hebben in een eerdere lezing de passage vanaf hoofdstuk 37, vers 22 al bestudeerd. Het verbond van vrede wordt daar in vers 26 genoemd. Daar ging het om de gelijkenis van de twee stukken hout die in zijn hand tot één werden samengevoegd. Daaruit volgde een profetische uitspraak over de komende zegeningen van het Nieuwe Testament. Ook daar wordt naar het verbond van vrede verwezen.

Ook al komt de precieze uitdrukking ‘verbond van vrede’ niet noodzakelijkerwijs elders voor, er zijn andere plaatsen in de Schrift die spreken over een vredige toestand die onder de omstandigheden van het nieuwe verbond zal ontstaan. Daarmee is het

een verbond van vrede. Er wordt gesproken over:

Hij zal oordelen tussen de heidenvolken en veel volken vonnissen. En zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen. Oorlog voeren zullen zij niet meer leren.

JESAJA 2:4

In een andere passage:

Een wolf zal bij een lam verblijven, een luipaard bij een geitenbok neerliggen, een kalf, een jonge leeuw en gemest vee zullen bij elkaar zijn, een kleine jongen zal ze drijven. Koe en berin zullen samen weiden, hun jongen zullen bij elkaar neerliggen. Een leeuw zal stro eten als het rund.

JESAJA 11:6-7

Enzovoort. Dat verwijst naar het verdwijnen van vroegere vijandigheden. Daar heb je het verbond van vrede.

En denk eraan, in Efeze 2 staat over Jezus:

Hij is onze vrede.

EFEZE 2:14

Daar is een aanbiddingslied aan ontleend. Mensen die dit uit zijn verband halen, vatten het meestal zo op dat Jezus onze vrede met God is. Dat zou een juiste uitspraak zijn, want de Bijbel zegt dat dit zo is. Maar dat is niet wat Efeze 2 hier zegt. Er staat:

Hij is onze vrede, Hij Die beiden één heeft gemaakt.

EFEZE 2:14

Hij heeft beiden één gemaakt, waarmee zowel de Jood als de heiden bedoeld wordt. Hij heeft vrede tot stand gebracht tussen die twee, die ooit vijandig tegenover elkaar stonden. Een paar verzen eerder in Efeze 2 zegt hij:

U, heidenen, was vroeger vervreemd van het burgerschap van Israël.

EFEZE 2:12

Maar nu heeft Jezus:

de scheidingsmuur weggenomen en vrede gebracht, door de twee tot één nieuwe mens te maken.

EFEZE 2:14-15

Ik denk dus dat het verbond van vrede hier in dit geval niet verwijst naar de vrede met God die we in Christus hebben, maar naar vrede tussen mensen onderling. Hij heeft het in de verzen 17 tot en met 22 net gehad over het gebrek aan vrede tussen mensen onderling. Er was rivaliteit, concurrentie en onderdrukking onder de inwoners van Israël. Maar er zal vrede zijn onder de nieuwe Messias, onder de nieuwe David. De nieuwe Herder zal niet toestaan dat dit soort strijd doorgaat.

16

Vervulling in het tijdperk van de gemeente

‘En dit is het tijdperk van de gemeente?’

Dat is het. Naar mijn mening is dat het. Sommigen zouden dit zien als een verwijzing naar wat er zal gebeuren nadat Jezus is teruggekomen, in het toekomstige duizendjarige rijk. Mijn overtuiging is dat dit gaat over het tijdperk van de gemeente waarin wij leven. De passage in Efeze verwijst bijvoorbeeld duidelijk naar het tijdperk van de gemeente, en ik denk dat er zelfs parallellen zijn met deze passage.

‘We weten dus niet wanneer Jezus terugkomt?’

Je bedoelt wanneer Jezus komt? Nee, we weten de dag of het uur niet, zei Jezus. We hebben eigenlijk ook geen enkele aanwijzing. Sommige mensen zouden zeggen dat we er heel dicht bij zijn en dat Jezus vóór een bepaald jaar moet komen. Maar ik geloof niet dat je dat kunt vaststellen op grond van de gegevens die we in de Schrift of in de actuele gebeurtenissen tot onze beschikking hebben. Veel mensen hebben datums vastgesteld, maar steeds is gebleken dat ze ongelijk hadden.

Wat ik over dit hoofdstuk geloof, is dat wat hier in deze verzen beschreven wordt, al gebeurd is. Toen Jezus kwam en voor onze zonden stierf, nam Hij elke grond voor vijandigheid weg tussen Joden en heidenen, en tussen wie dan ook en ieder ander die christen is. Jezus legde tijdens Zijn bediening heel sterk de nadruk op de noodzaak van verzoening tussen mensen, op het vergeven van mensen die je onrecht hebben aangedaan. Wij zijn allemaal door God vergeven. Daarom kunnen we niet nalaten anderen te vergeven. Daarom zijn verzoening en vrede onder ons een kenmerk van ons leven in de gemeente, in het lichaam van Christus, als we onder Jezus' leiding wandelen.

17

Wilde dieren als beeld van vijandschap

In vers 25 staat:

Ik zal een verbond van vrede met ze sluiten en de wilde dieren uit het land wegdoen. Ze zullen onbezorgd wonen in de woestijn en slapen in de wouden.

EZECHIËL 34:25

De Engelse vertaling die ik hier gebruik, spreekt van ‘kwaadaardige dieren’, waar de HSV ‘wilde dieren’ heeft. Dat die kwaadaardige dieren uit het land verdwijnen, betekent natuurlijk dat ze geen gevaar zullen ondervinden van de vleesetende dieren. Als we een parallelle passage nemen in Jesaja 11, die spreekt over:

de wolf die bij het lam ligt

JESAJA 11:6

Enzovoort, dan is het beeld iets anders. Het is niet zo dat de wolf en de beer en de leeuw verdwenen zijn, maar ze zijn niet langer kwaadaardig.

De spreker redeneert vanuit het Engelse ‘evil beasts’ (kwaadaardige dieren). De HSV heeft op deze plaats ‘wilde dieren’. Zijn opmerking dat de dieren niet langer kwaadaardig zijn, volgt de Engelse woordkeuze.

Het zijn geen kwaadaardige dieren meer. Ze zijn nu vriendelijk. Ze leven nu gelukkig naast elkaar, vreedzaam naast elkaar. Beide uitspraken zijn waar, ook al is het beeld iets anders. In zekere zin liggen er nog steeds dieren bij de schapen, maar het zijn geen kwaadaardige dieren. De kwaadaardige dieren zijn er niet meer.

Wie het met elkaar willen uitvechten, wie anderen willen mishandelen, hebben geen plaats in de gemeente. Ze hebben geen plaats in het lichaam van Christus. In het Koninkrijk van God zijn degenen die zich aan Christus onderwerpen er niet langer op uit om oorlog met elkaar te voeren.

18

De gemeente als zegen voor de samenleving

Ik zal hun en het gebied rond Mijn heuvel een zegen geven, en Ik zal de regen op zijn tijd doen neerdalen. Regens van zegen zullen er zijn.

EZECHIËL 34:26

Zijn heuvel verwijst in andere messiaanse profetieën volgens mij naar Sion, het geestelijke Sion, de gemeente. Hij zegt:

Ik zal Mijn heuvel en de omgeving ervan tot een zegen maken.

Alsof degenen die in de gemeente zijn, gezegend worden, en degenen die zich in de directe omgeving van de gemeente bevinden, ook zegen zouden moeten ervaren. Want wij zijn:

U bent het zout van de aarde; maar als het zout zijn smaak verloren heeft, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertrapt te worden.

MATTHEÛS 5:13

Wij zijn als zuurdeeg in een klomp deeg. Abrams nageslacht moet een zegen zijn voor alle volken. De aanwezigheid van een gemeente in welke samenleving dan ook zou dus zegen moeten brengen, niet alleen voor degenen die in de gemeente zijn, maar voor de samenleving in het algemeen. Degenen rondom de heuvel zouden moeten ervaren hoe die zegen overvloedt.

Een voorganger naar wie ik vroeger vaak luisterde, zei dat David in Psalm 23:5 sprak over hoe zijn beker overvloedt.

Hij zegt dat een van de zegeningen van dicht bij iemand zijn wiens beker overvloedt, is dat er wat op je spat, en dat jij er ook een beetje van meekrijgt. En zo zou het moeten zijn met de wereld om ons heen die niet gelooft. Als de gemeente is wat ze behoort te zijn, dan zou ze een zegen voor de samenleving moeten zijn. En je kunt in de geschiedenis zien dat dit het geval is geweest. Overal waar een echte christelijke gemeente werd gevestigd, werd de samenleving gezegend. Nu is er natuurlijk nauwelijks ooit, als het al ooit is voorgekomen, in enige samenleving een volmaakte uitdrukking van de gemeente geweest. Maar in de mate waarin de gemeente in een bepaald gebied benadert wat een gemeente behoort te zijn, zal die samenleving volgens mij in dezelfde mate gezegend worden door een besef van rechtvaardigheid en barmhartigheid.

Instellingen voor barmhartigheid en mededogen zijn oorspronkelijk allemaal door de kerk opgericht. De eerste ziekenhuizen, de eerste weeshuizen, het eerste stelsel van sociale zorg: dat werd vroeger door de kerk verzorgd. Onderwijs, voordat er verplicht openbaar onderwijs was, werd op de eerste scholen in kerkgebouwen gegeven, in dit land tenminste. De kerk zegent de samenleving om haar heen. Dat behoort ze te doen. Zij zijn het zout van de aarde.

19

Bevrijding en herders naar Gods hart

Ik zal hun en het gebied rond Mijn heuvel een zegen geven, en Ik zal de regen op zijn tijd doen neerdalen. Regens van zegen zullen er zijn. De bomen op het veld zullen hun vrucht geven, het land zal zijn opbrengst geven, en ze zullen onbezorgd in hun land wonen. Dan zullen ze weten dat Ik de HEERE ben, wanneer Ik de stangen van hun juk breek en ze red uit de hand van hen die zich door hen lieten dienen.

EZECHIËL 34:26-27

Dat wil zeggen, de herders die zichzelf dienen ten koste van de schapen. De schapen zullen van hen worden bevrijd. Er zullen betere herders zijn. En volgens mij is het vers 15:

Ik zal u herders geven naar Mijn hart, die u zullen weiden met kennis en verstand.

JEREMIA 3:15

Volgens mij is dat Jeremia 3:15. God zei:

Ik zal hun herders geven naar Mijn hart.

En dat wijst ook heel specifiek op het tijdperk van de gemeente, want er staat dat de tijd zal komen dat ze niet langer zullen denken aan de ark van het verbond van de HEERE. Met andere woorden, er zal een nieuw verbond zijn. De ark van het oude verbond zal niet langer van belang zijn. Die passage in Jeremia 3 hebben we nog niet zo lang geleden behandeld. Maar Hij zegt dat Hij herders naar Zijn hart zou geven, die het volk met kennis en inzicht zullen voeden.

Het probleem met de vorige herders is dat ze hen niet voedden. Natuurlijk kunnen we altijd wel een of twee mensen vinden, of hier en daar een aantal, die geen goede vertegenwoordigers zijn van wat een herder behoort te zijn. Maar dat doet niets af aan het feit dat er velen zijn die God aan de gemeente heeft gegeven, die wel hun leven afleggen voor de schapen.

20

De plant van naam en het einde van smaad

Vers 28:

Ze zullen niet meer tot een prooi zijn voor de heidenvolken, en de wilde dieren van de aarde zullen ze niet meer verslinden, maar ze zullen onbezorgd wonen en niemand zal ze schrik aanjagen. Ik zal een Plant van naam voor ze doen opkomen. Dan zullen ze niet langer weggenomen worden door hongers in het land, en de smaad van de heidenvolken zullen ze niet langer dragen. Dan zullen ze weten dat Ik, de HEERE, hun God, met ze ben, en dat ze Mijn volk zijn, het huis van Israël, spreekt de Heere HEERE. En u, Mijn schapen, schapen van Mijn weide, u bent mens, maar Ik ben uw God, spreekt de Heere HEERE.

EZECHIËL 34:28-31

Nu, in de verzen 29 en 30, wanneer Hij spreekt over de plant van naam, is dat een vermaarde plant, een beroemde plant. Ik weet niet precies wat Hij bedoelde, maar ik moet hierbij wel denken aan enkele dingen die Jezus in dit verband zei. Bijvoorbeeld dat het Koninkrijk van God als een mosterdzaad is dat klein begint, maar uitgroeit tot een grote plant, een grote boom, en dat is het Koninkrijk van God. Of zelfs wanneer Hij over Zichzelf spreekt:

| Ik ben de ware Wijnstok en jullie zijn de ranken.

JOHANNES 15:1,5

zei Hij. En dat is dus het lichaam van Christus. Dat is ook een ander beeld voor het Koninkrijk van God.

Dus onder de plant van naam moeten we Jezus verstaan, of het Koninkrijk, of beide. Beide beelden kunnen erin meespelen. Het is in Mattheüs 13 dat Hij over het mosterdzaad spreekt. Het is in Johannes hoofdstuk 15 dat Hij over Zichzelf als de wijnstok spreekt. En als gevolg daarvan zal Zijn volk, en we zouden dit zelfs kunnen opvatten als een verwijzing naar het Joodse overblijfsel, de Joodse christenen, niet langer de smaad van de heidenen dragen.

In zekere zin zijn wij allemaal heidenen. Wij waren volgens mij vroeger allemaal heidenen. En toch eren we de Joden. We eren mannen als Petrus en Jakobus en Johannes en Paulus, die Joden waren, de Joodse gelovigen uit de eerste eeuw, die ervoor verantwoordelijk waren dat het Evangelie ons bereikte. En in onze ogen dragen zij geen smaad, terwijl de Joden altijd door de heidenen werden gesmaad. In de gemeente is er onder de heidenen geen sprake meer van zulke smaad, van zulke vooroordelen tegen Joden. Sterker nog, we zijn blij dat God hen heeft gebruikt om ons de Messias en het Evangelie te brengen.

21

Herstel voor de bergen van Israël

Nu gaat hoofdstuk 35 over Edom. Daar zullen we het nu niet over hebben. Hoofdstuk 36: we zullen niet elk vers uitvoerig behandelen, maar hoofdstuk 36 is een profetie tot de bergen van Israël. Je herinnert je misschien dat er in hoofdstuk 6 nog een profetie was die tot de bergen van Israël werd uitgesproken. Maar de profetie in hoofdstuk 6 voorzegt aan de bergen dat ze verwoest zouden worden, dat ze kaalgestript zouden worden, dat het oordeel over hen zou komen. Maar er heeft nu een wending plaatsgevonden in het perspectief van de profeet. Hij kijkt voorbij de verwoesting. Die verwoesting heeft al plaatsgevonden, en nu kijkt hij naar de tijd van herstel. Ik denk dat we hoofdstuk 36 voornamelijk moeten begrijpen als een beschrijving van de terugkeer uit Babel en het herstel in het eigen land.

Deze hoofdstukken zijn hoofdstukken over herstel, vooral over de terugkeer uit Babel. In verschillende gevallen kunnen hierin voorafschaduwingen van het Messiaanse tijdperk te vinden zijn, zoals zo vaak het geval is. De terugkeer uit Babel was een type en een schaduw van de bevrijding die christenen in Christus vinden uit de slavernij en de gevangenschap van de zonde. We moeten dus niet verbaasd zijn als we verzen vinden die van toepassing kunnen zijn op het nieuwtestamentische tijdperk. Maar de aandacht is voornamelijk gericht op een terugkeer naar het vaderland. De bergen waartegen in hoofdstuk 6 werd geroepen, worden nu toegeroepen. Hun wordt verteld dat er een zegen voor hen is, dat Gods gunst op het land zal terugkeren, aangezien de Joden uiteindelijk zullen terugkeren en hersteld zullen worden. Dit ziet dus op het herstel van het volk in het land.

Er staat:

En u, mensenkind, profeteer tegen de bergen van Israël, en zeg: Bergen van Israël, hoor het woord van de HEERE! Zo zegt de Heere HEERE: Omdat de vijand over u gezegd heeft: Haha! Zelfs de eeuwige hoogten zijn ons tot erfelijk bezit geworden, profeteer daarom, en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Daarom, omdat men u van rondom verwoest en opgeslokt heeft, zodat u een erfelijk bezit werd voor het overblijfsel van de heidenvolken, u over de tong ging en er kwaad gerucht bij het volk was

EZECHIËL 36:1-3

Met andere woorden, iedereen praat over jullie, en jullie naam is voor iedereen een spotnaam en een grap. Iedereen denkt slecht over jullie en spreekt kwaad over jullie.

— luister daarom, bergen van Israël, naar het woord van de Heere HEERE. Zo zegt de Heere HEERE tegen de bergen en tegen de heuvels, tegen de waterstromen en tegen de dalen, tegen de verwoeste puinhopen en tegen de verlaten steden, die tot buit en tot een voorwerp van spot geworden zijn voor het overblijfsel van de heidenvolken die rondom u zijn — daarom, zo zegt de Heere HEERE: Voorwaar, in het vuur van Mijn na-ijver heb Ik gesproken tot het overblijfsel van de heidenvolken en tot heel Edom, die zichzelf Mijn land tot erfelijk bezit hebben gegeven met de blijdschap van heel hun hart, met leedvermaak, zodat zijn weidegrond tot buit zou zijn.

EZECHIËL 36:4-5

De gebruikte Engelse vertaling noemt Edom hier 'Idumea'. Tegen Edom werd in het vorige hoofdstuk, hoofdstuk 35, geprofeteerd.

Profeteer daarom over het land van Israël, en zeg tegen de bergen en tegen de heuvels, tegen de waterstromen en tegen de dalen: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, in Mijn na-ijver en in Mijn grimmigheid heb Ik gesproken, omdat u de smaad van de heidenvolken gedragen hebt. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: **Ík heb gezworen: Voorwaar, de heidenvolken die rondom u zijn, zullen zelf hun schande dragen!**

EZECHIËL 36:6-7

22

Een vruchtbaar land en het einde van oordeel

Nu zal er een zegen over de bergen van Israël komen.

Maar u, bergen van Israël, u zult uw takken weer voortbrengen en uw vruchten voor Mijn volk Israël dragen, want zij komen naderbij. Want zie, Ik kom naar u toe, Ik zal Mij naar u toewenden, en u zult bewerkt en bezaaid worden. Ik zal de mensen op u talrijk maken, heel het huis van Israël, in zijn geheel. De steden zullen bewoond en de puinhopen zullen herbouwd worden. Ik zal mens en dier op u talrijk maken, zij zullen talrijk worden en vruchtbaar zijn. Ik zal u doen bewonen als in uw vroegere tijden, ja, Ik zal u meer goeddoen dan in uw begin. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben. Ik zal mensen over u doen lopen, namelijk Mijn volk Israël. Zij zullen u in bezit nemen, u zult voor hen tot erfelijk bezit zijn en u zult hen voortaan niet meer van kinderen beroven.

EZECHIËL 36:8-12

Zo zegt de Heere HEERE: Omdat zij tegen u zeggen: U bent een mensenverslinder, en u bent een land dat uw volken van kinderen berooft, daarom zult u geen mens meer verslinden en uw volken niet meer van kinderen beroven, spreekt de Heere HEERE. Ik zal de smaad van de heidenvolken over u niet meer doen horen en u zult de schande van de volken niet langer dragen. U zult uw volken niet meer doen struikelen, spreekt de Heere HEERE.

EZECHIËL 36:13-15

Nu, wanneer er staat:

Ik zal niet toelaten dat dit nog eens gebeurt.

moeten we dat niet opvatten als ‘nooit meer’. Hoewel we het gewoonlijk zouden opvatten als ‘nooit meer’, kan het dat niet betekenen, want het gebeurde honderden jaren later opnieuw. In het jaar 70 na Christus gebeurde hetzelfde. Het land werd opnieuw van zijn bevolking beroofd door het oordeel van God, vanwege de goddeloosheid van het volk. Deze keer waren de Romeinen de uitvoerders, in plaats van de Babyloniërs.

Besef dus dat ‘niet meer’ of ‘niet langer’ niet betekent ‘nooit meer’. Het betekent dat het tot op dit moment is gebeurd en dat het nu niet meer zal gebeuren. Met andere woorden, er komt een einde aan wat er op dit moment gebeurt, en Ik zal het stoppen, zodat het niet meer gebeurt. Het zal niet blijven gebeuren. Er komt een verandering. Het betekent niet dat er nooit een tijd zou komen waarin het opnieuw zou gebeuren, want later is het opnieuw gebeurd. Maar er wordt eenvoudig gezegd dat het niet meer zal zijn zoals het is geweest. Na zeventig jaar zal het niet meer zo zijn. Het gaat veranderen.

23

God herstelt Israël omwille van Zijn Naam

Het woord van de HEERE kwam tot mij: Mensenkind, toen het huis van Israël in hun land woonde, toen verontreinigden zij dat met hun weg en met hun daden. Hun weg was voor Mijn aangezicht als de onreinheid van een afgezonderde vrouw. Toen stortte Ik Mijn grimmigheid over hen uit omwille van het bloed dat zij in het land vergoten hadden, en vanwege hun stinkgoden waarmee zij het verontreinigd hadden. Ik verstrooide hen onder de heidenvolken en zij werden verspreid over de landen. Ik heb hen geoordeeld overeenkomstig hun weg en overeenkomstig hun daden. Toen zij aankwamen bij de heidenvolken waarheen zij gegaan waren, ontheiligden zij Mijn heilige Naam, omdat men van hen zei: Deze mensen zijn het volk van de HEERE en toch zijn zij uit Zijn land vertrokken. Maar Ik spaarde hen vanwege Mijn heilige Naam. Het huis van Israël had die ontheiligd onder de heidenvolken waarheen zij gegaan waren. Zeg daarom tegen het huis van Israël: Zo zegt de Heere HEERE: Ik doe het niet om u, huis van Israël, maar om Mijn heilige Naam, die u ontheiligd hebt onder de heidenvolken waarheen u gegaan bent.

EZECHIËL 36:16-22

Met andere woorden, ze verdienen het niet om hersteld te worden. God heeft niet zo'n verandering bij hen gezien dat Hij Zich uit rechtvaardigheid tegenover hen verplicht voelt hen te herstellen en te zegenen. Feit is dat ze Zijn Naam bleven ontheiligen, zelfs toen ze in Babylon waren. Ze verdienen geen herstel. Maar eenvoudig vanwege Zijn eigen reputatie, en omdat bekend is dat God door de geschiedenis heen met dit volk en

dit land verbonden is geweest, zal Hij niet toelaten dat de smaad voortduurt, omwille van Zijn eigen Naam. Niet vanwege Israël, maar vanwege Hem, opdat Zijn trouw zichtbaar zou zijn.

Laten we verdergaan.

Ik zal Mijn grote Naam heiligen, die onder de heidenvolken ontheiligd is, die u in hun midden ontheiligd hebt. Dan zullen de heidenvolken weten dat Ik de HEERE ben, spreekt de Heere HEERE, als Ik in u voor hun ogen geheiligd word.

EZECHIËL 36:23

Dat wil zeggen, in wat Hij door Israël doet, door hen te herstellen, zal Hij, God, geheiligd worden. Zijn handelen met hen in het verleden was helemaal op dat doel gericht. Zij ontheiligden Zijn Naam, en Hij heiligde Zijn Naam. Hij liet zien dat Hij heilig was door de zonde onder Zijn volk te oordelen. Hij toonde Zijn eigen heiligheid door te laten zien dat Hij dat soort dingen onder Zijn volk niet zou verdragen. Hij heiligt Zijn Naam voor hun ogen, of maakt die heilig.

24

Reiniging, een nieuw hart en Gods Geest

Ik zal u uit de heidenvolken halen en u uit alle landen bijeenbrengen. Dan zal Ik u naar uw land brengen. Ik zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden en van al uw stinkgoden zal Ik u reinigen. Dan zal Ik u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in uw binnenste geven. Ik zal het hart van steen uit uw lichaam wegnemen en u een hart van vlees geven. Ik zal Mijn Geest in uw binnenste geven. Ik zal maken dat u in Mijn verordeningen wandelt en dat u Mijn bepalingen in acht neemt en ze houdt.

EZECHIËL 36:24-27

Dit is nu een van die passages die zowel betrekking hebben op de terugkeer uit Babylon als op het nieuwe verbond. Dezelfde bewoordingen komen natuurlijk voor in passages die duidelijk over het nieuwe verbond gaan. Het lijkt op Jeremia hoofdstuk 31, waar hij sprak over het schrijven van Zijn wet in de harten als voorwaarde van het nieuwe verbond. En hier staat:

Geef hun een nieuw hart, zodat ze zich aan Zijn geboden houden.

Het is dezelfde gedachte.

Maar besef dat dit weliswaar vooruitwijst naar het nieuwe verbond, maar ook betrekking heeft op de onmiddellijke situatie. Hun hart was veranderd door de Babylonische ballingschap. Degenen die terugkwamen, waren een ander soort mensen dan degenen die in ballingschap waren gegaan. Hun harten waren zachter geworden. Er heerste een andere geest onder hen. Ze waren meer geneigd tot gehoorzaamheid. En dat bedoelt Hij ook wanneer Hij zegt:

Ik zal jullie met schoon water besprenkelen.

Natuurlijk herinneren we ons dat het Nieuwe Testament er vaak over spreekt dat wij gewassen worden met het water door het Woord. In Hebreeën hoofdstuk 10, vers 22, staat:

laten wij tot Hem naderen met een waarachtig hart, in volle zekerheid van het geloof, nu ons hart gereinigd is van een slecht geweten en ons lichaam gewassen is met rein water.

HEBREEËN 10:22

Het klinkt als een terugverwijzing naar deze passage. De Engelse vertaling spreekt hier expliciet over besprenkelen, waar de HSV 'ons hart gereinigd' heeft:

Ons hart is schoon gesprenkeld, zodat we geen slecht geweten meer hebben, en ons lichaam is met zuiver water gewassen.

De andere passage over het gewassen worden met water staat in Efeze hoofdstuk 5, waar hij zegt:

Jezus heeft de gemeente geheiligd door haar te wassen met water, door het Woord.

EFEZE 5:26

Nogmaals, het versnummer is vers 26, Efeze 5, vers 26.

We zien hier dus duidelijke verwijzingen die betrokken kunnen worden op wat Jezus bij Zijn komst in Zijn volk zou volbrengen. En ongetwijfeld was dat in het hart van God, in de gedachten van God, werkelijk de uiteindelijke vervulling van deze passage. Toch ziet de Jood die dit inzicht niet heeft, dit eenvoudig als een belofte van herstel in zijn beloofde land. En ook daarin zou hij zich niet vergissen, want hier wordt beschreven dat dit gebeurt. Ze zouden een hernieuwde ijver hebben, een nieuw hart, een hart dat ontvankelijk is geworden voor God. En er staat dat ze dan Zijn bepalingen en verordeningen zouden houden.

25

God leren kennen door Israëls herstel

Vers 28:

U zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb, u zult een volk voor Mij zijn en Ik zal een God voor u zijn. Ik zal u verlossen van al uw onreinheden. Ik zal roepen tegen het koren en Ik zal het veel doen worden: Ik zal u geen hongersnood opleggen.

EZECHIËL 36:28-29

Zo gaat Hij verder met te zeggen hoe Hij hen op landbouwgebied zal zegenen, tot aan vers 33. Daar gaat het erover hoe de volken van de wereld zullen leren van de geschiedenis van Israël.

Zo zegt de Heere HEERE: Op de dag dat Ik u reinig van al uw ongerechtigheden, zal Ik de steden doen bewonen en zullen de puinhopen herbouwd worden. Het verwoeste land zal bewerkt worden, in plaats van een woestenij te zijn voor de ogen van ieder die erdoorheen trekt. Zij zullen zeggen: Dit land, dat verwoest was, is als de hof van Eden geworden. De steden die verwoest lagen, verwoest en afgebroken, zijn versterkt en bewoond. Dan zullen de heidenvolken die om u heen overgebleven zijn, weten dat Ik, de HEERE, Zelf herbouw wat afgebroken is en beplant wat verwoest is. Ik, de HEERE, heb gesproken en Ik zal het doen.

EZECHIËL 36:33-36

Dat is interessant. Er staat dat de heidenen hierdoor zullen leren dat God Degene is Die herstelt wat verwoest is en beplant wat woest lag. En ik denk dat de vervulling hiervan als volgt is: wij zijn de heidenen. Wij christenen die heidenen waren, zijn degenen die dit hebben geleerd door de geschiedenis van Israël te bestuderen, door te zien wat God deed toen Hij Israël strafte en Israël herstelde. We leren God kennen. We zien hier een type van onze eigen ervaring. We leren hoe God handelt. We leren dat Hij een God is Die tuchtigt, maar Die ook herstelt. En op die dingen rekenen we.

We hebben deze dingen over God geleerd door de geschiedenis van het Oude Testament te bestuderen. Het is Gods bedoeling dat onze studie van het Oude Testament ons dit soort inzicht oplevert. De heidenen rondom leren ervan.

Nu moeten we zeggen dat de gemiddelde heiden die niet behouden is, hiervan niets heeft geleerd. De heidense volken rondom Israël leerden niet God te gehoorzamen of God lief te hebben of op Hem te vertrouwen door te kijken naar wat er met Israël gebeurde. Ze veranderden niet. Maar de heidenen die wel veranderden, dat slaat volgens mij op ons, de christenen, de heidenen die Gods goedheid jegens Israël hebben gezien. Ze zijn tot de God van Israël getrokken en hebben Zijn karakter leren kennen. Ze hebben geleerd dat Hij Degene is Die verwoeste plaatsen kan herbouwen, zoals Hij de puinhopen van Jeruzalem heeft herbouwd.

Dus brengen we ons verwoeste leven bij Hem, in het vertrouwen dat Hij ook dat zal kunnen herbouwen. En als we zien hoe Hij met Jeruzalem omging, geeft dat ons vertrouwen in God. Daardoor geloven we dat Hij, als we de puinhopen van ons leven bij Hem brengen, zal herbouwen en beplanten wat woest lag. Ik denk dat vers 36 dat zegt.

De verzen 37 en 38 gaan over de groei van de bevolking in het land.

Zo zegt de Heere HEERE: Opnieuw zal Ik hierom door het huis van Israël gevraagd worden om dit voor hen te doen. Ik zal hen even talrijk aan mensen maken als aan schapen. Als met de geheiligde schapen, als met de schapen van Jeruzalem op hun vaste feestdagen, zo vol zullen de verwoeste steden worden met kudden mensen. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben.

EZECHIËL 36:37-38

Dit is historisch vervuld toen Cyrus de Joden vrijliet om naar hun land terug te keren. Maar in veel van deze aspecten heeft het ook een geestelijke vervulling die vandaag in de gemeente voortduurt.

26

Dorre beenderen als beeld van Israëls wanhoop

Hoofdstuk 37 bestaat uit twee gedeelten. Het valt precies in twee helften uiteen: 14 verzen en 14 verzen. Over de tweede helft hebben we het al eerder gehad. Dat is het moment waarop hij de twee stukken hout nam en ze in zijn hand samenvoegde. Dat symboliseerde dat de twee volken onder het nieuwe verbond weer samengevoegd zouden worden. En dat hebben we ongeveer zo uitvoerig besproken als nodig is. Daardoor blijven alleen de eerste 14 verzen van dit hoofdstuk nog over om te behandelen.

In de eerste 14 verzen van hoofdstuk 37 hebben we het derde van de vier visioenen van Ezechiël. Van Ezechiël zijn vier visioenen opgetekend. Het eerste stond in hoofdstuk 1, waar hij de heerlijkheid van de HEERE en de wagen van God zag, daar bij de rivier de Kebar. Het tweede visioen stond in hoofdstuk 8 tot en met 10. Daar werd hij in een visioen naar Jeruzalem overgebracht en zag hij de heerlijkheid van de HEERE vertrekken, nadat hij de gruwelen van het volk daar had gezien.

Dit is het derde, en dit is waarschijnlijk het beroemdste van de visioenen van Ezechiël, het bekendste. Het gaat over ‘them bones, them bones, them dry bones’. ‘The foot bone connected to the ankle bone’ — die oude zwarte spiritual is aan dit visioen ontleend. Het gaat over een dal vol dorre beenderen dat hij zag, en hoe die zich weer tot skeletten samenvoegden en vervolgens met vlees bekleed werden en lichamen werden.

En hierin lijken we een beeld van de opstanding te zien, maar daar gaat het niet over. Het gaat over de opstanding van het volk. Het gaat erover hoe de Joden, die in gevangenschap zijn weggevoerd, volkomen ontmoedigd zijn. Bij die gelegenheid is door hen een psalm geschreven.

Die psalm is geschreven door een Jood in gevangenschap. Je kon merken dat zijn hoop zo goed als vervlogen was. En in dit visioen krijgt Ezechiël van God te horen dat de Joden die verspreid in Babylon wonen, zo over zichzelf denken. Ze zeggen:

Toen zei Hij tegen mij: Mensenkind, deze beenderen zijn heel het huis van Israël. Zie, ze zeggen: Onze beenderen zijn verdord en onze hoop is vergaan, wij zijn afgesneden!

EZECHIËL 37:11

Dat is gewoon een manier om te zeggen: we hebben geen levenskracht meer over. We hebben alle hoop verloren. In vers 11 zegt Hij:

Ze zeggen: kijk, onze botten zijn uitgedroogd en onze hoop is vervlogen, het is helemaal met ons gedaan.

De dorre beenderen in dit visioen stellen dus de ontmoedigde Israëlieten in gevangenschap voor. Het visioen waarin de beenderen samenkomen, met vlees bekleed worden en weer levend worden, is een beeld van het herstel van het volk. Maar dit visioen heeft twee heel belangrijke onderdelen. Laten we eerst de veertien verzen lezen, dan zal ik die twee belangrijke onderdelen aanwijzen.

27

Het visioen van de beenderen komt tot leven

De hand van de HEERE was op mij, en de HEERE bracht mij in de geest naar buiten en zette mij neer, midden in een vallei. Die lag vol beenderen. Hij deed mij er aan alle kanten omheen gaan. En zie, er lagen er zeer veel op de grond van de vallei, en zie, ze waren zeer dor. Hij zei tegen mij: Mensenkind, zullen deze beenderen tot leven komen? En ik zei: Heere HEERE, Ú weet het!

EZECHIËL 37:1-3

Wat moet je dan zeggen? Het ziet er niet naar uit, maar U weet het. Ik neem aan dat niets onmogelijk is.

Toen zei Hij tegen mij: Profeteer tegen deze beenderen en zeg tegen hen: Dorre beenderen, hoor het woord van de HEERE. Zo zegt de Heere HEERE tegen deze beenderen: Zie, Ik ga geest in u brengen en u zult tot leven komen. Ik zal pezen op u leggen, vlees op u doen komen, een huid over u heen trekken, en geest in u geven, zodat u tot leven komt. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben. Toen profeteerde ik zoals mij geboden was, en er ontstond een geluid zodra ik profeteerde, en zie, een gedruis! De beenderen kwamen bij elkaar, elk been bij het bijbehorende been. En ik zag, en zie, er kwamen pezen op, er kwam vlees op en Hij trok er een huid overheen, maar er was geen geest in hen.

EZECHIËL 37:4-8

Maar dat is een belangrijke uitspraak. Er was nog steeds geen adem in hen, ook al waren ze samengevoegd. Ik zal zo meteen bespreken wat dat betekent.

Hij zei tegen mij: Profeteer tegen de geest, profeteer, mensenkind! Zeg tegen de geest: Zo zegt de Heere HEERE: Geest, kom uit de vier windstreken en blaas in deze gedoden, zodat zij tot leven komen.

EZECHIËL 37:9

Trouwens, het Hebreeuwse woord dat in de gebruikte Engelse vertaling met ‘wind’ is weergegeven, kan ook ‘adem’ of ‘geest’ betekenen. De HSV kiest hier voor ‘geest’. Ruach betekent in het Hebreeuws geest of wind of adem. Dat zijn gewoon verschillende vertalingen. Maar Hij zei:

Profeteer tegen de wind.

of tegen de geest,

Ik profeteerde zoals Hij mij geboden had. Toen kwam de geest in hen en zij kwamen tot leven. Zij gingen op hun voeten staan, een zeer, zeer groot leger.

EZECHIËL 37:10

Dan wordt de uitleg gegeven.

Toen zei Hij tegen mij: Mensenkind, deze beenderen zijn heel het huis van Israël. Zie, ze zeggen: Onze beenderen zijn verdord en onze hoop is vergaan, wij zijn afgesneden!

EZECHIËL 37:11

De gebruikte Engelse vertaling voegt hier ‘from our parts’ toe; de spreker noemt als variant ‘for our parts’, oftewel ‘wat ons betreft’.

Profeteer daarom, en zeg tegen hen: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal uw graven openen en Ik zal u uit uw graven doen oprijzen, Mijn volk, en Ik zal u brengen in het land van Israël. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben, als Ik uw graven open en als Ik u uit uw graven doe oprijzen, Mijn volk. Ik zal Mijn Geest in u geven, u zult tot leven komen en Ik zal u in uw land zetten. Dan zult u weten dat Ík, de HEERE, dit gesproken en gedaan heb, spreekt de HEERE.

EZECHIËL 37:12-14

Dat er sprake is van jullie uit de graven laten opkomen, klinkt natuurlijk als een passage over de opstanding. En er zijn passages in het Oude Testament die over de opstanding spreken. Er zijn er natuurlijk meer in het Nieuwe Testament dan in het Oude. Maar dit gaat niet over de opstanding. Het is beeldspraak: ze liggen begraven in Babylon. Hun beenderen zijn verdord in Babylon. En de graven waarover gesproken wordt, zijn alle landen waarheen ze verstrooid zijn. Hij zegt:

Ik ga jullie uit jullie graven halen en naar het land Israël brengen.

Dat betekent: Ik zal jullie weghalen uit alle andere landen waar jullie begraven en verloren lijken te zijn. Ik weet waar jullie zijn, en Ik ga jullie als het ware weer tot leven brengen.

28

Profeteren tot de beenderen en tot de Geest

Ik wil op een paar belangrijke dingen in dit visioen wijzen. Wat hem getoond werd, bestond uit twee onderdelen, afgezien van het feit dat hem de beenderen werden getoond en hem werd gevraagd of ze konden leven, waarop hij zei:

Ik weet het niet. U weet het.

Daarna kreeg hij de opdracht twee dingen te doen.

Eerst kreeg hij de opdracht om tegen de beenderen te profeteren. Toen hij dat deed, schudden de beenderen en kwamen ze bij elkaar. Ze hechtten zich op de juiste plaatsen aan elkaar, werden weer samengevoegd en werden lichamen. Er zat ook vlees en huid op. Dus de beenderen werden lichamen. Maar aan het einde van vers 8 zegt hij:

De gebruikte Engelse vertaling zegt: 'Er was geen adem in hen.' Dat kan ook vertaald worden als 'geen geest in hen', zoals de HSV hier doet. Ze waren als lijken. Ze waren niet meer als dorre beenderen. Ze zagen eruit als zombies. Het waren nu complete lichamen, maar ze leefden niet echt. Er was geen geest in hen. Dus het tweede wat hij moest doen, was profeteren tegen de wind of tegen de Geest. Ik vat dat op als de Geest, want wanneer Hij de uitleg geeft, zegt Hij in vers 14:

Ik zal Mijn Geest in u geven, u zult tot leven komen en Ik zal u in uw land zetten. Dan zult u weten dat Ík, de HEERE, dit gesproken en gedaan heb, spreekt de HEERE.

EZECHIËL 37:14

Dus pas toen hij tegen de wind profeteerde en de wind kwam en deze lichamen vulde, kwamen ze tot leven. Deze wind stelt de Geest voor. Dus wanneer hij tegen de Geest profeteert, is hij eigenlijk aan het bidden. Hij bidt werkelijk tot de Heilige Geest. Hij bidt tot God om Zijn Geest te zenden. Toen hij dat deed, staat er in vers 10:

Hij zei tegen mij: Profeteer tegen de geest, profeteer, mensenkind! Zeg tegen de geest: Zo zegt de Heere HEERE: Geest, kom uit de vier windstreken en blaas in deze gedoden, zodat zij tot leven komen. Ik profeteerde zoals Hij mij geboden had. Toen kwam de geest in hen en zij kwamen tot leven. Zij gingen op hun voeten staan, een zeer, zeer groot leger.

EZECHIËL 37:9-10

29

Herstel uit Babel en nieuw leven met Pinksteren

Hier zien we iets prachtigs. Het is het herstel van Israël in twee fasen. De eerste fase is het lichamelijke herstel. De tweede is geestelijk. De eerste heeft ermee te maken dat de beenderen alleen maar de lichamelijke vorm aannemen van een gezond uitziend lichaam, maar ze leven niet echt. Jezus zei in Johannes 6:63:

De Geest is het Die levend maakt, het vlees heeft geen enkel nut.
De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven.

JOHANNES 6:63

Daarna zei Hij:

De woorden die Ik tegen jullie spreek, zijn geest en leven.

De Joden werden vanuit hun Babylonische ballingschap weer bijeengebracht in het land Israël, maar in zekere zin waren ze nog steeds dood. Ze waren nog steeds geen wedergeboren mensen. Ze waren nog steeds gewoon hetzelfde soort mensen als daarvoor. In sommige opzichten waren hun houding en hun hart veranderd. Maar uiteindelijk vielen ze ook weer terug in zonden. Ze waren geen mensen die vervuld waren met de Geest. Hun volk was geen volk dat vervuld was met de Geest.

Hij had hun twee dingen beloofd. Ten eerste dat Hij hen lichamelijk zou herstellen. Dat wordt voorgesteld door de eerste handeling, waarbij hij tegen de beenderen profeteerde. Ze kwamen bij elkaar en kregen vlees enzovoort, maar er was geen geest in hen. Dat stelt volgens mij het herstel van Israël vanuit Babylon voor, lichamelijk en geografisch, in het land Israël. Maar wat de tweede handeling voorstelt, wordt volgens mij pas op de Pinksterdag vervuld. Toen profeteerde hij tegen de Geest en riep hij Hem aan, waarna de Geest kwam en hun leven gaf. Toen viel de Geest op het overblijfsel van de Joden, het gelovige Joodse overblijfsel dat in de bovenzaal bijeen was en dat uit volgelingen van Jezus Christus bestond.

Zijn woorden zijn geest en leven. Jezus zei in Johannes 6:63:

De woorden die Ik tegen jullie spreek, zijn geest en leven.

Hij zei in datzelfde vers:

Het is de Geest die leven geeft, het lichaam kan dat niet.

De Joden waren in die vijfhonderd jaar, vanaf het moment dat ze uit Babylon waren teruggebracht tot het moment dat Jezus kwam, niet noodzakelijk geestelijk levend. Ze zagen eruit alsof ze leefden, ze zagen eruit als een volk, ze waren een volk, ze waren daadwerkelijk een politiek georganiseerd volk. Maar ze hadden niet de Geest die kwam toen Jezus sprak. Die Geest werd op de Pinksterdag aan het overblijfsel gegeven.

De uiteindelijke vervulling ligt volgens mij in de gemeente. Het lichamelijke herstel dat in het eerste deel van dit visioen wordt voorgesteld, is het herstel vanuit Babylon. Het geestelijke herstel in het tweede deel van het visioen is de gemeente en is de uitstorting van de Heilige Geest en het begin van het tijdperk van de gemeente. Dus we hebben beide in deze passage.

30

Reformatie door de prediking van het Woord

Ik wil hier nog een andere toepassing aan verbinden. Het is er waarschijnlijk niet een die Ezechiël ook maar bedoelde, of die de Heilige Geest bedoelde, maar ik vind het een interessante toepassing. In het eerste geval zien we hem tegen de beenderen profeteren. In het tweede geval profeteert hij tot de Heere, tot de Geest. De eerste keer spreekt hij tot mensen. De tweede keer spreekt hij tot God. Wat we in het visioen zien, is een beeld van herstel. Of we zouden in het eerste geval van reformatie kunnen spreken, waarbij ze uit allerlei losse beenderen weer tot lichamen worden gevormd. In het tweede geval zien we opwekking. We zien hen tot leven komen. De Geest komt en ze komen tot leven.

In het eerste geval worden ze hervormd. In het tweede geval worden ze opgewekt. Ze worden hervormd door het woord dat tot hen geprofeteerd of gepredikt wordt, maar ze worden opgewekt door gebed. Ze worden opgewekt doordat de Geest als antwoord op gebed wordt gezonden. Ik zie dit als een les voor de gemeente, hoewel ik, zoals ik al zei, niet weet of Ezechiël ook maar de bedoeling had om deze gedachte over te brengen. Maar de gemeente heeft reformatie en opwekking nodig.

A. W. Tozer schreef van tijd tot tijd over opwekking. Hij zei dat iedereen om opwekking roept, maar dat de gemeente vóór opwekking reformatie nodig heeft. Hij zei dat je de gemeente niet wilt opwekken zoals ze nu is. Hij zegt dat je in zekere zin zou kunnen zeggen dat er op veel terreinen opwekking gaande is. Veel sekten beleven een opwekking. De islam beleeft een opwekking. Maar kijk eens wat er wordt opgewekt. Kijk eens wat er door deze opwekking wordt verspreid. Wat we nodig hebben, is een zuivere gemeente. Laat die dan tot opwekking komen. We hebben een gemeente nodig die heilig is. We hebben een gemeente nodig die gevormd is naar het voorbeeld van de Schrift.

Door de prediking van het Woord vindt er reformatie van ons leven plaats. We veranderen de gewoonten in ons leven om ze in overeenstemming te brengen met het Woord van God, en we beginnen als christenen te leven. Dat is niet hetzelfde als opwekking. Het betekent eenvoudig dat we ons leven op orde krijgen. Het betekent eenvoudig dat we door de prediking van het Woord leren wat we horen te doen en dat ook gaan doen, en dat we weer op een levend lichaam beginnen te lijken. Maar reformatie is niet alles wat we nodig hebben. We hebben eerst reformatie nodig, maar we hebben ook opwekking nodig. We hebben de uitstorting van de Geest nodig. Jezus heeft drieënhalf jaar lang door Zijn onderwijs het leven van Zijn discipelen hervormd. Maar daarna moesten ze in Jeruzalem blijven wachten totdat de Geest van boven kwam. Pas dan moesten ze zichzelf in staat achten om eropuit te gaan en te dienen. Hun leven was door het onderwijs van Jezus ingrijpend hervormd. Maar ze moesten ook door de Geest van God tot leven worden gewekt voordat ze konden zeggen dat het werk voltooid was en dat ze klaar waren om de wereld te veranderen.

31

Opwekking door gebed en de Heilige Geest

De gemeente heeft vandaag zowel reformatie als opwekking nodig, en daarvoor zijn prediking en gebed nodig. De reformatie van deze beenderen kwam door prediking tot stand. Hij profeteerde tot hen. Hij predikte hun het Woord. Hij vertelde hun wat ze moesten doen. De opwekking kwam toen hij God aanriep, toen hij de Geest aanriep om te komen en hen te vervullen.

Ik denk dat dit een interessante les is die we ook uit dit visioen kunnen halen. Het spreekt niet alleen over het fysieke herstel van het volk Israël vanuit Babylon, en vervolgens over de uitstorting van de Geest op de Pinksterdag, waarmee de gemeente werd gesticht. We zien ook dat het een type en een beeld is van de beginselen volgens welke opwekking altijd plaatsvindt. Er moet een verlangen naar reformatie zijn, en ook een verlangen naar opwekking.

Vaak willen we gewoon graag kippenvel krijgen. We zouden graag willen dat de opwekking komt, zodat we kunnen voelen dat de Geest werkt en enthousiast kunnen worden, maar zonder noodzakelijkerwijs de discipline op te brengen die nodig is voor een godvruchtig leven. De prediking van het Woord helpt ons om de patronen van ons leven te veranderen. Ze helpt ons om alle ontbrekende stukken op de juiste plaats bij elkaar te brengen. Ze helpt ons om weer op christenen te gaan lijken. Maar als we niet verder komen dan dat, als we alleen op christenen lijken doordat we volgens een moreel en Bijbels levenspatroon leven, dan is dat duidelijk niet alles waaruit het christendom bestaat. Er moet ook een nieuwe geest zijn. Er moet ook een vervulling zijn, een bekrachtiging, een bezieling, een opwekking, een levendmaking van de geest.

Daarvoor moest Ezechiël God aanroepen. De eerste keer dat hij riep, profeteerde hij tot de beenderen. De tweede keer tot de wind, tot de Geest. Hij riep de wind of de Geest aan om te komen en hen te vervullen.

Hij zei tegen mij: Profeteer tegen de geest, profeteer, mensenkind! Zeg tegen de geest: Zo zegt de Heere HEERE: Geest, kom uit de vier windstreken en blaas in deze gedoden, zodat zij tot leven komen. Ik profeteerde zoals Hij mij geboden had. Toen kwam de geest in hen en zij kwamen tot leven. Zij gingen op hun voeten staan, een zeer, zeer groot leger.

EZECHIEL 37:9-10

De gemeente moet tot leven worden gebracht. Maar daarvoor moet niet alleen de Heilige Geest worden uitgestort. Ook moet het Woord van God worden gepredikt en moeten levens door die prediking en ook door de vervulling met de Heilige Geest worden gevormd en gelijkvormig worden gemaakt aan het beeld van Christus. Pas dan kan echte opwekking in Bijbelse zin worden verwacht of ervaren.

32

Bevrijding uit de graven en uit de zonde

‘Zou het uit de graven oprijzen in vers 12 en 13 een natuurlijke en een geestelijke betekenis kunnen hebben? De natuurlijke betekenis zou dan zijn: uit de landen waarheen ze gevlucht waren, en de geestelijke: uit de gebondenheid aan de zonde?’

Ik zie geen reden om daar nee op te zeggen. De graven zouden de landen kunnen voorstellen waar hun beenderen verdroogden, waar ze in ballingschap waren. We weten dat ze die inderdaad voorstellen. Maar het zou ook kunnen gaan om de graven die hen gevangenhielden in de zonde. Zeker omdat vers 13 verder zegt:

Profeteer daarom, en zeg tegen hen: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal uw graven openen en Ik zal u uit uw graven doen oprijzen, Mijn volk, en Ik zal u brengen in het land van Israël. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben, als Ik uw graven open en als Ik u uit uw graven doe oprijzen, Mijn volk. Ik zal Mijn Geest in u geven, u zult tot leven komen en Ik zal u in uw land zetten. Dan zult u weten dat Ík, de HEERE, dit gesproken en gedaan heb, spreekt de HEERE.

EZECHIËL 37:12-14

Dat zou erop kunnen wijzen dat we pas echt met de Geest vervuld kunnen worden wanneer God ons heeft losgebroken uit de zondige patronen in ons leven en uit de gebondenheid aan de zonde. Ik denk dat Hij gewoonlijk inderdaad wacht. Ik denk niet dat Hij ons met de Geest vervult voordat we ons op zijn minst van onze zondige gewoonten hebben bekeerd en in die zin enige bevrijding hebben ontvangen.

Maar ik denk dat hij het voornamelijk heeft over de manier waarop dit zich in de geschiedenis heeft voltrokken. Eerst was er een fysiek herstel uit hun gebondenheid in Babylon, en daarna was er de uitstorting op Pinksteren. Die leidde tot de vernieuwing van dat overblijfsel dat de gemeente werd. Maar de profetieën worden nog steeds vervuld in dat overblijfsel, waarbij wij ons hebben aangesloten en waarvan wij deel zijn geworden.

Dat is alles wat ik over deze hoofdstukken te delen heb. Hierna behandelen we hoofdstuk 38 en 39. Dat zijn heel interessante hoofdstukken, en er bestaan een paar interessante theorieën over. We zullen de verschillende theorieën over de uitleg bespreken en proberen aan te geven hoe we ze goed kunnen begrijpen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Ezechiël 18:2
- 1 Petrus 5:1-2
- 1 Petrus 5:4
- Johannes 10:11
- Ezechiël 34:23
- Ezechiël 34:1-6
- Lukas 19:10
- Mattheüs 20:25
- Markus 10:43-44
- Johannes 10:4
- Ezechiël 34:4
- Lukas 5:32
- 1 Korinthe 12:22-23
- Jakobus 5:19-20
- Galaten 6:1
- Mattheüs 18:12
- 1 Petrus 5:3
- Ezechiël 34:28
- Hosea 4:6
- Ezechiël 34:7-10
- Ezechiël 34:3
- Ezechiël 34:11-16
- Ezechiël 34:17-22
- Mattheüs 23:13
- Mattheüs 5:5
- Mattheüs 5:3
- Mattheüs 5:9
- Ezechiël 34:24-25
- Jesaja 2:4
- Jesaja 11:6-7

- Efeze 2:14
- Efeze 2:12
- Efeze 2:14-15
- Ezechiël 34:25
- Jesaja 11:6
- Ezechiël 34:26
- Mattheüs 5:13
- Ezechiël 34:26-27
- Jeremia 3:15
- Ezechiël 34:28-31
- Johannes 15:1,5
- Ezechiël 36:1-3
- Ezechiël 36:4-5
- Ezechiël 36:6-7
- Ezechiël 36:8-12
- Ezechiël 36:13-15
- Ezechiël 36:16-22
- Ezechiël 36:23
- Ezechiël 36:24-27
- Hebreëën 10:22
- Efeze 5:26
- Ezechiël 36:28-29
- Ezechiël 36:33-36
- Ezechiël 36:37-38
- Ezechiël 37:11
- Ezechiël 37:1-3
- Ezechiël 37:4-8
- Ezechiël 37:9
- Ezechiël 37:10
- Ezechiël 37:12-14
- Ezechiël 37:14
- Ezechiël 37:9-10
- Johannes 6:63

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.